

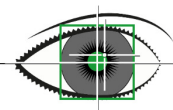
Delaktig i ögonblicket

Eva Holmqvist
Arbets terapeut

Sofia Wallin
Leg logoped

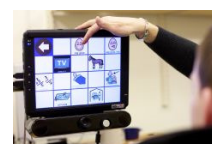
Sandra Derbring
Datalogvist och tekniker

Delaktig i ögonblicket

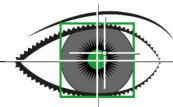
Ögonstyrd dator

Att kunna styra en dator:

- kan ge möjlighet till självständig aktivitet
- kan ge möjlighet att få tillgång till talande kommunikationshjälpmedel
- kan ge möjlighet att kunna skriva med symboler/bokstäver

Delaktig i ögonblicket

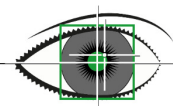
VINNOVA

Bakgrund

- Ögonpekning är ett vanligt sätt för omgivningen att förstå kommunikativa intentioner från barn med svår flerfunktionsnedsättning (Hetzroni & Rubin, 2006; Von Tetzchner et al, 2004, Clarke & Price, 2012)
- En dator med talsyntes kan underlätta för en person att lära sig att en bild/symbol kan stå för ett begrepp (Schlosser & Sigafoos, 2006)

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

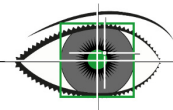
VINNOVA

Bakgrund

- Personer med funktionsnedsättning, speciellt om de använder AKK, löper risk att ha svårigheter med kamratkontakter och bli socialt isolerade (Clarke & Kirton, 2003)
- Men forskning visar också att rätt stöd och insatser tänkta för social interaktion ger barn som använder AKK möjlighet att bättre interagera med sina kamrater (Therrien, Light & Pope, 2016)

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

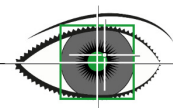

Intervjustudie

Intervju med 11 personer (föräldrar och personal från habilitering och skola) som var nyckelpersoner i användandet av dator

Gaze-controlled communication technology for children with severe multiple disabilities: Parents and professionals' perception of gains, obstacles, and prerequisites

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

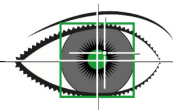

Intervjustudie - möjlighet till lärande

- Tillgång till läromaterial
- Skriva med text eller bilder
- Förbereda inför lektion
- Förstå orsak verkan och prova nya aktiviteter

"Allt skolarbete försöker vi ju få till i den ögonstyrda datorn"

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

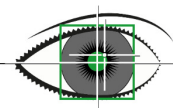

Delaktig i ögonblicket

”Den används varje måndag till att berätta vad som har hänt under helgen. Och då är det så att alla elever i klassen antingen skriver på dator som sen visas upp med en kanon, eller så berättar med hjälp av sitt kommunikationshjälpmedel. Så att var och en jobbar med sitt, och sen har man en gemensam samling och berättar. Så eleverna har alltså inte hört varandras förrän man ses igen, och då har man försökt göra så att var och en kan berätta själv utifrån sina hjälpmedel och förutsättningar och så”

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

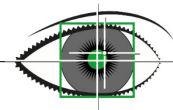

Intervjustudie - rastaktivitet

Klasskamraterna blev nyfikna och intresserade eftersom den ögonstyrda datorn kan användas för aktiviteter som att lyssna på musik eller titta på filmklipp. De kom för att se och lyssna till det som hände på bildskärmen. Det gav möjlighet att bli “en i gänget”

”då har jag också sett, att då blir det intressant för kompisarna. Och då drar det liksom till sig intresse. Det har vi sett i det här fallet då, kring musiken och filmerna, att åh, kolla här och så går man och ställer sig runt och vill stå så man ser också. Så blir det en funktion också. Som kan göra att det stimulerar till att man vill använda den”

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

Intervjustudie – forts

Förutsättningar för att det ska fungera

Tid

Kunskap – att veta hur

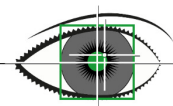
Samarbete i teamet

Stimulerande innehåll

Tillfällen

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

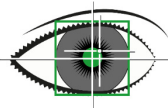
Delaktig i ögonblicket

Syfte med projektet

- Utforma ett informationsmaterial om metod och strategier för att barn med flerfunktions-nedsättning på bästa sätt ska kunna använda ögonstyrd dator
- Utforma färdiga programvaruanpassningar för barn på olika nivå, både åldersmässigt som kognitivt och kommunikativt

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

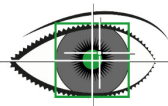
Delaktig i ögonblicket

Anpassningar för:

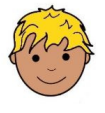

- Kommunikation
- Lek och fritid
- Lärande

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Delaktig i ögonblicket

I BEHOV AV	Kommunikation: Enkel	Kommunikation: Medel	Kommunikation: Avancerad
Styrsett: Enkel	 Jackie	 Alex	 Sasha
Styrsett: Medel	 Charlie	 Nour	 Teddy
Styrsett: Avancerad	 Robin	 Kim	 Lou

<http://www.dart-gbg.org/delaktigiogonblicket>

eva.holmqvist@vgregion.se

www.dart-gbg.org

